

To survive or to thrive?

En kritisk diskursanalys av Maldivernas internationella
klimatdiskurs

Abstract

In 2009 when President Nasheed began his presidency in the Maldives, he launched a unique environmental project that put the country at the fore front of international environmental politics and the battle against climate change. However, in the past ten years a new picture of the Maldives has occurred where those in power seem to put more effort into development and economic growth than environmental protection. This has created uncertainties regarding their environmental standpoint as well as their position on the international environmental stage.

This essay will examine the international climate discourse of the Maldives and investigate whether it has changed during the last decade. Based on Fairclough's critical discourse analysis, Clapp and Dauvergne's environmental worldviews as well as Bernstein's Liberal Environmentalism I aim to analyze a potential shift within the Maldives international environmental discourse. I also want to examine whether the country's discourse was impacted by societal structures or norms. My conclusion is that there have been discursive shifts within the Maldivian discourse over the past ten years. I also find that one of Clapp and Dauvergne's environmental worldviews, institutionalists, has been the dominant discourse type throughout the whole period. Lastly, by using Fairclough's social practice and Bernstein's theory, I understand that the liberal normcomplex within liberal environmentalism can be seen as a structure that has impacted the Maldivian environmental discourse.

Nyckelord: Maldiverna, kritisk diskursanalys, Fairclough, Clapp och Dauvergne, Liberal Environmentalism

Antal ord: 9950

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Problemformulering och syfte	2
1.2	Bakgrund	2
1.3	Tidigare forskning.....	3
1.3.1	Maldiverna som studieobjekt	3
2	Teoretiska utgångspunkter	5
2.1	Faircloughs kritiska diskursanalys	5
2.1.1	Begreppsdefinitioner	6
2.1.2	Faircloughs tredimensionella modell	6
2.1.3	Social praktik och liberal environmentalism	7
2.2	Globala förhållningssätt till klimatfrågan.....	8
2.2.1	Market liberals	9
2.2.2	Institutionalists	9
2.2.3	Bioenvironmentalists	9
2.2.4	Social greens	10
2.3	Teoretisk sammankoppling.....	10
2.4	Vetenskapsteoretiska utgångspunkter	11
3	Material	12
4	Metod	14
4.1	Operationalisering.....	14
5	Analys	17
5.1	Steg ett: identifiering av diskurstyper	17
5.1.1	Första perioden.....	17
5.1.2	Andra perioden.....	20
5.1.3	Tredje perioden	22
5.2	Steg två: jämförelse över tid.....	24
5.2.1	Första perioden.....	24
5.2.2	Andra perioden.....	25
5.2.3	Tredje perioden	25
5.2.4	Diskursiva förändringar i diskursordningen	26
5.3	Steg tre: social praktik.....	27

6	Avslutning	29
6.1	Slutsats.....	29
6.2	Begränsningar och vidare forskning	29
7	Referenser	31

1 Inledning

I oktober 2009 höll Maldivernas första demokratiskt valda presidenten, Mohamed Nasheed, ett kabinettmöte under vatten. Detta för att belysa det akutläge landet befann sig i inför de stundande klimatförändringarna. Genom mötet samt uttalanden i media och på klimatkonferenser fick Nasheed och Maldiverna internationell uppmärksamhet. Planen var att Maldiverna skulle bli klimatneutralt till 2020 och landet porträtterades som en av ledarna inom den globala klimatkampen (Countrywatch 2020, s. 17-18). Att ett utvecklingsland med lite resurser och makt på den internationella arenan tar ett sådant initiativ är ovanligt och sågs som beundransvärt av många. Nasheed själv uttryckte det som "...we don't want to sit around and blame others, but we want to do whatever we can, and hopefully, if we can become carbon-neutral, and when we come up with the plan, we hope that these plans also will serve as a blueprint for other nations to follow." (Countrywatch 2020, s. 18).

Det politiskt instabila läget i Maldiverna gjorde dock att de följande åren efter att Nasheed blev invald präglades av oroligheter, skandaler och korruption. Efter att Nasheed avgick och Abdulla Yameen tillträdde började media rapportera om en ny bild av Maldiverna. Med rubriker såsom "We need development: Maldives switches focus from climate threat to mass tourism" (Vidal 2017) och "Reckless Development Worsens Maldives' Environmental Crisis" (Gossman 2019) såg man hur Maldivernas regering nu istället fokuserade på ekonomisk tillväxt och utveckling. Enorma summor pengar lades på lyxresorter och infrastrukturprojekt såsom flygplatser, vägar och hamnar samtidigt som klimatsatsningarna bortprioriterades (Vidal 2017). Det land som varit en av de internationella ledarna i klimatkampen visade sig nu ha ett mer utvecklings- och tillväxtbaserat fokus.

1.1 Problemformulering och syfte

Då Maldiverna både varit drivande inom den internationella miljöpolitiken samtidigt som de porträtterats att ha blivit mer tillväxt och utvecklingsfokuserade, har jag i detta arbete valt att intressera mig för hur landets egna diskurs kring miljöfrågan faktiskt är konstruerad. Detta genom att undersöka hur landets internationella miljödiskurs har förändrats sedan Nasheeds presidentskap fram till idag.

Med utgångspunkt i Faircloughs kritiska diskursanalys, Clapp och Dauvergues globala förhållningssätt till klimatfrågan samt Bernsteins liberala environmentalism syftar denna uppsats därför till att undersöka hur Maldivernas internationella miljödiskurs förändrats de senaste tio åren. Detta genom en analys av de klimatrelaterade tal som Maldivernas ledare hållit på internationella konferenser och samlingar det senaste decenniet. Genom en diskursanalys hoppas jag kunna få klarhet i vilken diskurs som är dominerande, hur detta har förändrats samt om detta påverkats av omkringliggande strukturer. Analysen kommer att utgå från följande frågeställningar:

- Vilka diskursiva förändringar har skett inom Maldivernas internationella klimatsdiskurs de senaste 10 åren?

- I vilken utsträckning är dessa förändringar inbäddade i en bredare strukturell diskurs?

1.2 Bakgrund

Maldiverna är en ö-nation belägen i Indiska oceanen. Landet består av 1200 öar och är mest känt för två saker - Att vara en av världens lyxigaste turistresorter samt ett av de länder med störst känslighet för klimatförändringar. Landet styrdes som ett muslimskt sultanat i nästan 500 år men präglades under slutet av 1800-talet fram till 1965 av det brittiska kolonialväldet. Efter sin självständighet ändrades statskicket 1968 till en republik och styrdes under 30 år enväldigt av President Maumoon Abdul Gayoom. 2008 hölls det första presidentvalet med flertalet partier och Mohamed Nasheed blev vald till landets första demokratiskt valda president (Countrywatch 2020, s. 2).

Maldiverna blev genom Nasheed en stat i fronten av klimatkampen och ett antal projekt lanserades i miljöns namn. Maldiverna skulle bli klimatneutrala till 2020 och 110 miljoner dollar skulle läggas på förnybar omställning varje år för att nå detta mål. Genom Nasheed fick landet en enorm internationell uppmärksamhet och visades upp som ett praktexempel på att alla länder, oavsett utvecklingsgrad,

har ett ansvar att bekämpa klimatförändringarna (Countrywatch 2020, s. 17-19).

Det politiska klimatet har sedan Nasheed blev vald dock präglats av instabilitet, korruption och skandaler. 2012 avgick Nasheed på grund av politiska oroligheter och en eventuell politisk kupp. Waheed Hassan, den efterträdande presidenten anklagades för att försöka hålla fast vid makten på ett odemokratiskt sätt, demonstrationer utbröt och de efterföljande åren skakades av politisk turbulens. Det val som till slut hölls 2014 vanns av President Abdulla Yameen som styrde landet fram till 2018. Även denna tid var full med politisk instabilitet och folkligt missnöje. När ett nytt presidentval genomfördes 2018 förlorade Yameen mot Mohamed Solih som är den nu sittande presidenten i landet (Countrywatch 2020, s. 30-46).

1.3 Tidigare forskning

1.3.1 Maldiverna som studieobjekt

Då Maldiverna tagit en unik plats på den internationella miljöscenen har de agerat studieobjekt i forskning för flertalet vetenskapliga discipliner. I artikeln “It won't be any good to have democracy if we don't have a country”: Climate change and the politics of synecdoche in the Maldives” beskriver Hirsch hur Maldiverna under President Nasheeds styrning mellan 2009-2012 blev världens representant för de stundande klimatförändringarna. Genom en intervjubaserad studie ämnade arbetet att besvara frågeställningen om hur skapandet av miljömedvetenhet kunde förstås som en demokratisk aktivitet. Hirsch drog slutsatsen att i Maldivernas klimatkris skapades en möjlighet för utökade demokratiska aktiviteter. Arbetet avslutas dock med en epilög som diskuterar de händelser som skett efter arbetets avslutande 2012. Detta med Nasheeds gripande, den bristande demokratin och hur detta i efterhand kan påverka studiens resultat (Hirsch 2015).

Landets retorik om hållbarhet och miljömedvetenhet var även delvis närvarande under slutet av 1900-talet fram till Nasheeds tillträde 2009, då med fokus på hållbar turism. I ”The challenge of sustainable tourism development in the Maldives: Understanding the social and political dimensions of sustainability” har Regina Scheyvens gjort en fallstudie av Maldivernas utveckling av turismsektorn från 1970 fram till 2011 då artikeln publicerades. Slutsatsen hon drar är att både sociala och politiska frågor behöver mer uppmärksamhet samtidigt som staten behöver ta mer ansvar som aktör om målet om hållbar turism ska kunna uppnås på Maldiverna. Detta då den hållbara politik som hittills förts i landet visat på brister både miljömässigt men även när det kommer till sociala och mänskliga rättigheter (Scheyvens 2011). Såsom Scheyvens själv beskriver det “It could be argued that no country in the world so clearly demonstrates the clash between sustainable tourism

rhetoric and reality on the ground as does the Maldives.” (Scheyvens 2011, s. 161). Maldivernas diskurs om hållbarhet korrelerade alltså inte med verkligheten.

Ett annat arbete med mer fokus på den politiska diskursen och klimatförändringar i Maldiverna är artikeln “Political discourses of climate change and migration: resettlement policies in the Maldives” skriven av Uma Kothari. I arbetet undersöker Kothari hur klimatsdiskursen kopplas till och används för att förändra migrationsmönstret i landet. Att centralisera befolkningen i landet har historiskt varit ett politiskt dilemma som nu med hjälp av klimatsdiskursen kan genomföras utan lika stort folkligt missnöje (Kothari 2014, s. 130). Här används klimatsdiskursen för att få igenom andra policys än det den egentligen syftar till och även detta arbete visar på hur en diskurs och egentlig policy i Maldiverna inte korrelerar.

Sammanfattningsvis kan man se att den tidigare forskning som gjorts på Maldiverna och deras miljö/hållbarhetspolitik har närmast min frågeställning men de har haft ett större fokus på inhemsk politik och identitetskonflikter inom landet. Mitt arbete kommer därav leda till kumulativ forskning då jag genom min fallstudie av Maldivernas diskurs inom den internationella miljöpolitiken ämnar att undersöka om även enskilda stater anpassar sin diskurs till omgivande strukturer.

Detta samtidigt som jag kommer analysera huruvida Maldivernas diskurs förändrats i takt med landets inhemska politiska utveckling.

2 Teoretiska utgångspunkter

I detta avsnitt presenteras de tre teorier arbetet utgår och tar hjälp ifrån. Dessa är Faircloughs kritiska diskursanalys, Bernsteins liberala environmentalism samt Clapp och Dauvergnés globala förhållningssätt till miljöfrågan. Avsnittet kommer presentera och förklara de tre teorierna och avslutas med en vetenskapsteoretisk diskussion om hur de förhåller sig till varandra.

2.1 Faircloughs kritiska diskursanalys

Inspirationen till det teoretiska och metodologiska angreppssätt som kommer användas vid analysen av detta arbetet kommer från Faircloughs kritiska diskursanalys. Jørgensen och Phillips beskriver den kritiska diskursanalysen som “teorier och metoder för att teoretiskt problematisera och empiriskt undersöka relationerna mellan diskursiv praktik och social och kulturell utveckling i olika sammanhang.” (Jørgensen – Phillips 2000, s. 66). Fairclough har utifrån dessa premisser utvecklat en tredimensionell modell för diskurs som en social praktik, vilande på en poststrukturalistisk grund.

En diskurs är enligt Fairclough inte bara konstituerande utan även konstituerad. Detta innebär att diskursen är en del av den sociala praktik som reproducerar och utformar identiteter, sociala relationer, kunskap och makt. Den sociala praktiken formas sedan själv av andra strukturer och sociala praktiker i samhället. Diskursiv praktik har enligt Fairclough även förmågan att ifrågasätta den sociala strukturen genom att identifiera de diskurser som kan ligga utanför och inte presenteras i den dominerande diskursen. Relationen mellan sociala strukturer och diskursiv praktik är centralt i analysen och ses som komplex och varierande över tid (ibid, s. 70-72).

Målet med den kritiska diskursanalysen är enligt Fairclough att identifiera de förbindelser som finns mellan språkbruk och social praktik. Med fokus på de diskursiva praktikernas roll kan man se hur de upprätthåller alternativt förändrar den sociala ordningen. Varje kommunikativ händelse kan antingen reproducera eller ifrågasätta diskursordningen och därigenom forma eller formas av den sociala praktiken. Diskursordningen är öppen för förändringar och kan påverkas av införandet av diskurser och genrer som tillhör en annan diskursordning (ibid, s. 74).

2.1.1 Begreppsdefinitioner

För att på ett tydligt sätt förklara och förstå de begrepp och strukturer som den kritiska diskursanalysen är uppbyggd på kommer följande del presentera de vitala begrepp som kommer användas vid analysen i detta arbete. Fairclough anser att diskurser endast består av lingvistiska element samt att dessa bidrar till att konstruera sociala identiteter, relationer samt kunskaps och betydelsesystem. När man ska analysera en diskurs behöver man därför först identifiera två olika dimensioner: *den kommunikativa händelsen* och *diskursordningen*.

- Den *kommunikativa händelsen* definieras som ett fall av språkbruk, vilket i detta arbete endast är politiska tal.

- *Diskursordningen* är summan av de diskurstyper som används inom en viss social domän eller institution.

En *diskurstyp* består av en diskurs och en genre. En genre definieras av Fairclough som "ett språkbruk som är förbundet med och konstituerar en del av en bestämd social praktik" (Jørgensen – Phillips 2000, s. 73). En diskurs definieras däremot som ett sätt att uttrycka sig om upplevelser utifrån ett bestämt perspektiv. Tillsammans kan alltså till exempel en diskurstyp skapas av en nyhetsgenre med en diskurs om förtryck av minoriteter (ibid, s. 73).

Inom varje diskursordning existerar och samspelar olika *diskursiva praktiker*. Det är genom de diskursiva praktikerna som tal och skrift tolkas och produceras. Inom varje diskursiv praktik används diskurstyper på ett bestämt sätt (ibid, s. 73). Till exempel det sätt en nyhetsankare förmedlar utrikespolitik till sin publik.

2.1.2 Faircloughs tredimensionella modell

Fortsatt har Fairclough utvecklat en tredimensionell modell med begrepp och uppdelningar relevanta för denna uppsats. I modellen ses allt språkbruk som en kommunikativ händelse och behöver därför analyseras på tre nivåer. Denna modell är en viktig part av den kritiska diskursanalysen men kommer i denna uppsats endast att användas som inspiration i min operationalisering. De tre dimensionerna är:

1. En textfokuserad analys där man tittar på textens egenskaper. Vilka formella drag i texten konstruerar diskurser och genrer *lingvistiskt*?
2. En analys av den diskursiva praktiken där produktions och konsumtionsmönster relaterade till texten står i fokus. Detta är dimensionen som sammanför texten med den sociala praktiken. Vilka diskurstyper *artikuleras* i produktionen och konsumtionen av texten?

3. En analys av den sociala praktiken, det vill säga den bredare *sociala praktiken* och strukturen som den kommunikativa händelsen är en del av. Reproducerar eller omstrukturerar den diskursiva praktiken den nuvarande diskursordningen? Vilka konsekvenser skapar detta för den bredare sociala praktiken? (Jørgensen - Phillips 2000, s. 74-75)

Sammanfattningsvis kan Faircloughs diskursordning ses som en arena för hegemonisökande, där konkurrerande diskurstyper kämpar om att bli dominerande. Hegemoni för Fairclough handlar inte bara om att en diskurstyp försöker bli den dominerande diskurstypen, utan handlar även en förhandlingsprocess för att uppnå betydelsekonsensus. Hegemonin är aldrig stabil utan ifrågasätts hela tiden av konkurrerande element som höjer eller sänker dess totala dominans. Genom att undersöka de maktkamper och relationer som finns mellan olika diskurstyper kan man alltså se vilken diskurstyp som är i potentiell hegemoni inom en diskursordning och hur detta förändrats eller kan utmanas av andra konkurrerande typer (ibid, s. 79-81).

Tillämpandet av den kritiska diskursanalysen kommer här användas för att identifiera de diskurser som tävlar om och står i hegemoni hos Maldiverna på den internationella miljöarenan.

Då min uppsats ämnar till att undersöka vilken diskurstyp som är dominerande inom diskursordningen över tid samt hur detta kan kopplas till en större struktur har jag valt att fokusera på steg två och tre i Faircloughs modell i min analys. Detta då den lingvistiska analysen i detta fall inte är lika vital men även för att på ett tillfredställande sätt kunna genomföra analysen med de tid- och platsbegränsningar en kandidatuppsats erhåller.

2.1.3 Social praktik och liberal environmentalism

För att kunna genomföra steg tre, den sociala praktiken i Faircloughs modell kommer jag dock behöva använda mig av en kompletterande teori, Bernsteins liberala environmentalism. Detta då delar av den sociala praktiken inte kan besvaras enbart med hjälp av Faircloughs ramverk utan behöver annan relevant teori för att belysa de strukturer diskursordningen kan vara en del av (Jørgensen – Phillips 2000, s. 90).

Bernstein definierar liberal environmentalism som “the normative compromise in global governance that has predicated international environmental protection on the promotion and maintenance of a liberal economic order” (Bernstein 2015, s. 45). Den liberala environmentalismen beskrivs som ett normkomplex definierat av en samling normer som styr diskursen och handlingar inom ett visst område, i detta fallet global miljöpolitik. Ett normkomplex enligt Bernstein, måste inte uttryckas explicit eller hänvisas till utan fungerar som institutionaliserade normer för en viss tidsperiod. Aktörer på den i det här fallet internationella miljöarenan hänvisar alltså inte till liberal environmentalism i sina uttalanden utan den används istället som en etikett som sammanför de identifierbara normer som relaterar till normkomplexet (Bernstein 2015, s. 45).

Exempel på de normer som hör till liberal environmentalism är bland annat att miljöregleringar inte ska tävla med handel samt att fria marknader och miljömål inte ska ställas emot varandra. Istället ska man fokusera på marknadsmekanismer och hållbarhet för att se till att utvecklingen, tillväxten och klimatkampen går hand i hand. Andra normer är ett differentierat ansvarstagande mellan länder på olika utvecklingsgrad samt staters suveränitet över sina egna resurser. Bernstein betonar även det faktum att det är institutionaliserade normer i praktiken som är i fokus och inte ideologi. Genom att använda ett normkomplex kan man identifiera mål och värderingar som en institution eller regim strävar efter. Detta visar även på de möjligheter och begränsningar som finns att utveckla idéer för klimatförändringar inom det nuvarande normkomplexet (Bernstein 2015 s. 45).

Jag har i detta arbete valt att applicera Bernsteins teori kring den liberala environmentalismens dominans i Faircloughs sociala praktik. Fairclough talar om hur diskursordningen, som summan av de diskurstyper som konkurrerar inom en viss domän, är en del av en större social praktik eller struktur. Jag kommer i denna uppsats tolka Bernsteins normkomplex som en del av den sociala praktik som styr och försöker konstruera den nuvarande diskursordningen inom den internationella miljöpolitiken. Normkomplex och konstruerande struktur/social praktik kommer alltså användas som synonymer.

2.2 Globala förhållningssätt till klimatfrågan

Som ett komplement till den kritiska diskursanalysen kommer jag att använda mig av Clapp och Dauvergues globala förhållningssätt till klimatfrågan. Dessa fyra grupper är inte teorier utan istället ett sätt att rama in de olika förhållningssätten som existerar inom internationell miljöpolitik. Clapp och Dauvergne argumenterar för vikten av att förstå den större inramningen av klimatfrågan innan man kan gå in på djupet i orsaker och konsekvenser av mer unika miljöproblem. Att använda sig av inramningar som dessa gör att man kan förhålla sig till och förstå den socioekonomiska politiken kring miljön på ett annat sätt. I denna uppsats ses alltså Clapp och Dauvergne som ett sätt att tolka och rama in de idéer som existerar inom den internationella miljöpolitiken (Clapp - Dauvergne 2005, s. 1-2).

De fyra förhållningssätt presenterade av Clapp och D'Auvergne är 'market liberals', 'institutionalists', 'bioenvironmentalists' och 'social greens' (Clapp - Dauvergne 2005, s. 3). Jag kommer nedan presentera varje förhållningssätt och de olika synen på miljöfrågan varje grupp presenterar för att senare utveckla detta vidare i relation till Bernsteins teori och den kritiska diskursanalysen. Jag kommer för tydlighetens skull kursivera namnen på förhållningssätten i den löpande texten. Detta då jag valt att behålla deras engelska originalbetäckningar och göra det lättare för läsaren att identifiera dem.

2.2.1 Market liberals

Market liberals grundar sina antaganden i neoklassisk ekonomi och forskning. De anser att ett högt BNP per capita och ekonomisk tillväxt är utgångspunkten för att lyckas med den hållbara utveckling deras miljötänk baseras på. De förespråkar globalisering och anser att policys som främjar ekonomisk tillväxt med fokus på miljöanpassning är nyckeln till att motverka klimatförändringarna. Anledningarna till miljöförstöring är enligt *market liberals* saknad av ekonomisk tillväxt, marknadsmisslyckanden, dåliga policys samt fattigdom. Klimatförändringarna ses inte som en kris utan ett seriöst problem som kan lösas genom tekniska framsteg, anpassning och samarbete. En öppen internationell marknad som främjar tillväxt tillsammans med stater som fokuserar på äganderätt samt marknadsbaserade mekanismer såsom miljöskatter kommer hjälpa länder att förbättra miljön på lång sikt. Stater ska inte införa policys som hämmar investeringar, handel eller möjlighet till utveckling då detta i längden kommer försämra länders möjlighet till miljöanpassning (Clapp - Dauvergne 2005, s. 6).

2.2.2 Institutionalists

Institutionalists delar i stor grad samma grundantaganden som *market liberals* gällande ekonomisk tillväxt, globalisering, teknologi, investeringar och hållbar utveckling. Det som skiljer dem åt är dock betoningen på institutioners betydelse. Fokuset för *institutionalists* ligger på starka globala institutioner och normer samt starka stater som kan förmedla och styra den globala politiska ekonomin. De har en större oro inför ojämlikhet mellan stater, knappa miljöresurser och en okontrollerad befolkningstillväxt men ser samtidigt att starka globala institutioner och normer kan lösa dessa problem. Väl sammankopplade globala institutioner kan förmedla resurser och teknologi från rika till fattiga delar av världen samt hjälpa stater att hantera klimatförändringar. Avsaknad av globalt samarbete eller dåligt fungerande institutioner är ofta bidragande till försämringen av klimatet (Clapp - Dauvergne 2005, s. 8-9).

2.2.3 Bioenvironmentalists

Bioenvironmentalists största fokus ligger på jordens begränsningar och sköra ekosystem. De anser att människan som art är själviska och har överstigit sitt användande av jordens kapacitet och finita resurser. De baserar större delen av sina argument på naturvetenskapen och dess syn på problem och lösningar. Uttrycket 'Tragedy of the commons' som förklarar hur människan för att maximera sin egna vinst exploaterar gemensamma naturresurser såsom vatten och luft härstammar delvis från bioenvironmentalistiska grunder. Det neoklassiska ekonomiska främjandet av ekonomisk tillväxt och globalisering ses av *bioenvironmentalists* som en av orsakerna till dagens klimatkris. Spridandet av det västerländska

konsumtionsmönstret och befolkningsökningen kommer i längden leda till en kollaps av jordens ekosystem, något som bara kan stoppas genom en kontroll av den ekonomiska tillväxten (Clapp - Dauvergne 2005, s. 9-11).

2.2.4 Social greens

Social greens ser miljöproblem och social problematik som oskiljbara fenomen. Ekonomisk globalisering leder till ojämlikhet mellan länder gällande tillgång till naturresurser och utsatthet inför klimatförändringar. De tar ofta ett kritiskt perspektiv och både kapitalism, neokolonialism och patriarkala strukturer problematiseras och används som förklaringar till den klimatkris världen befinner sig i. Storskalig industri och västerländsk konsumtion gör att världens finita resurser exploateras men till skillnad från *bioenvironmentalists* anser inte *social greens* att överbefolkning är ett kritiskt problem. Istället argumenterar de för en reform av det nuvarande ekonomiska systemet för att kunna fokusera på småskaliga ekonomier där alla röster blir hörda. 'Think globally, act locally' är ett uttryck som väl förklarar *social greens* syn på hur man ska bekämpa klimatförändringar och miljöförstöring (Clapp - Dauvergne 2005, s. 14-16).

2.3 Teoretisk sammankoppling

Clapp och Dauvergne fyra förhållningssätt kommer i detta arbete användas som verktyg för att identifiera de olika artikuleringar och lösningar kring klimatfrågan som presenteras i materialet. I den kritiska diskursanalysen beskriver Fairclough diskursordningen som summan av de diskurstyper som konkurrerar inom en viss domän. De fyra förhållningssätten kommer i analysen därför användas som idealtyper för att identifiera de diskurstyper som är närvarande och konkurrerar inom den internationella miljöpolitiken från Maldivernas utgångspunkt. Varje idealtyp kommer här därför att tolkas som en diskurstyp.

Clapp och Dauverignes idealtyper kommer även att användas för att identifiera i vilken grad den liberala environmentalismen kan identifieras i Maldivernas diskursordning. Detta då framför allt *market liberals* men även *institutionalists* delar samma identifikationer som Bernsteins teori. Om *market liberals* eller *institutionalists* är den dominerande diskursen kan man alltså även anta att de hör samman med normkomplexet liberal environmentalism. Detta kommer förklaras tydligare i operationaliseringen.

2.4 Vetenskapsteoretiska utgångspunkter

En av de viktigaste grundpelarna för att kunna skapa ett legitimt vetenskapligt arbete är att teori och metod måste baseras på samma vetenskapsteoretiska grund. De ontologiska och epistemologiska utgångspunkterna om hur världen är beskaffad samt hur man kan få kunskap om denna måste vara konsekventa arbetet igenom samt motiveras och förstås av alla läsare.

I detta arbete har jag använt mig av tre teoretiska utgångspunkter: Faircloughs kritiska diskursanalys, Bernstein liberala environmentalism samt Clapp och Dauvergues fyra förhållningssätt. Den kritiska diskursanalysen vilar på en poststrukturalistisk grund och ser diskurser och identitetsskapande utifrån existerande strukturer och sociala praktiker. Även om Bernstein inte explicit uttalar sig vara poststrukturalist kan man dock se hur även hans kritiska teori utgår från liknande vetenskapsteoretiskt grundantaganden om ett dominant normkomplex med konflikter mellan diskurser och strukturell makt över den internationella miljöarenan. Därav kan man anta att båda dessa teorier vilar på samma vetenskapsteoretiska grunder och kan kombineras på ett fungerande sätt. Clapp och Dauvergues inramningar är dock av en mer empirisk tolkande karaktär och inte lika tydligt kritisk som de andra två teorierna. Dock ser jag inte detta som problematiskt då deras inramningar används som idealtyper för att kunna undersöka den diskursiva förändringen och i sig inte har något teoretiskt förklarande värde i analysen.

3 Material

Det material som används vid analysen kommer baseras på politiska tal på den internationella miljöarenan av Maldivernas ledare under en tioårsperiod (2009-2019). Detta då min frågeställning och syfte fokuserar på den internationella miljöpolitiken och den diskurs Maldiverna använt inom detta forum de senaste decenniet. Jag kommer här förklara hur min avgränsning gick till samt den problematik jag mötte vid materialinsamlingen.

Min första avgränsning gällde vilket sorts material som ska analyseras. Då frågeställningen syftar till hur Maldiverna uttrycker sig om klimatet internationellt har mitt material avgränsats till politiska tal riktade till andra stater. Då det även är klimatsdiskursen jag är intresserad av är talen specifikt relaterade till klimatförändringar eller hållbarhet på en global nivå. Dessa tal sker ofta på olika återkommande forum och konferenser vilka jag lyckats identifiera och hitta återkommande genom den tidsperiod jag ämnar att undersöka.

Genom att avgränsa tidsperioden mellan 2009-2019 undersöks den tidsperiod från att Maldiverna fick sin första demokratiskt valda ledare fram tills det år innan denna undersökning genomförs, alltså 2019. Då President Nasheed var den ledare som framgångsrikt lyckades framställa Maldiverna som en av ledarna inom klimatkampen anser jag det relevant and undersöka hur diskursen förändrats från hans ledning fram till idag då de senare åren präglats av nyheter om landets overturism, snabba utveckling och problematiska miljöförstöring.

Jag har valt att dela upp materialet i tre delar, den första tiden är under Nasheeds och hans efterträdare Waheeds tid vid makten, den andra tiden under Yameens tid vid makten och den tredje tal som hölls efter Yameens avgång och Solihs presidentskap. För den första och tredje perioden kunde jag hitta motsvarande tal på olika internationella klimatfokuserade forum. Detta blev dock mer problematiskt för den andra perioden, som bakgrundsavsnittet beskrev, präglades av politisk instabilitet, korruption och tillväxtfokus. Presidenten och andra ledare deltog inte i klimatrelaterade sammanhang i samma utsträckning och de talen som hölls finns ofta inte transkriberade eller tillgängliga. Jag har därför för denna period använt tal från andra forum och talare för att ändå få en bild av hur landets globala miljödiskurs såg ut under denna tidsperiod. Dock kommer mer fokus ligga på analysen av den första och andra tidsperioden. Detta då det finns motsvarande material samt att huvudsyftet med uppsatsen är att se hur diskursen potentiellt förändrats från början till slutet av den utvalda tidsperioden.

Mitt material består av följande:

Första perioden:

- President Mohammed Nasheeds tal på Copenhagen Climate Summit 2009
- President Mohammed Nasheeds tal på Climate Vulnerable forum 2009
- President Mohammed Nasheeds tal på Slow Life Symposium 2011
- President Dr. Mohamed Waheed's tal på United Nations Conference on Sustainable Development 2012

Andra perioden:

- Miljö och energiministern Thoriq Ibrahims tal gällande syd-syd samarbete och hur utvecklingsländer ska uppnå hållbar utveckling på United Nations Climate Change Conference i Marocko 2016
- Miljö och energiministern Thoriq Ibrahims tal gällande klimatfinansiering på United Nations Climate Change Conference i Marocko 2016
- Tal av Maldivernas Vice President Abdullah Jihad på Leaders' Summit of the International Conference on Blue Ocean Strategy: Transforming Nations through Creativity and Innovation i Malaysia 2016

Tredje perioden:

- Maldivernas miljöminister Hussain Rasheed Hassans tal på UN Climate Change Conference i Madrid 2019
- Före detta presidenten Mohammed Nasheeds tal på Climate Vulnerable forum 2018
- President Ibrahim Mohamed Solih's tal på Maldives Partnership Forum 2019
- Tal av Maldivernas Utrikesministern Abdulla Shahid på Berlin Climate Change and Security Conference 2019

4 Metod

Metoden för mitt arbete kommer att baseras på Faircloughs kritiska diskursanalys och kompletteras av Clapp och Dauvergnés fyra idealtyper samt Bernsteins liberala environmentalism. Jag kommer i detta avsnitt förklara operationaliseringen av mitt arbete. Genom tabeller och förklarandet av de olika analysstegen anser jag leder till en god intersubjektivitet i min analys.

4.1 Operationalisering

Min analys kommer ske i tre steg och på följande sätt:

Det första steget kommer baseras på en kombination av Faircloughs diskursiva praktik och textanalys. Genom en noggrann läsning av materialet är målet att identifiera det språk och de diskurstyper som kan kopplas samman med Clapp och Dauvergnés idealtyper. De fyra idealtyperna ses alltså som potentiella diskurstyper inom den diskursordning materialet befinner sig i och målet är därför att undersöka hur dessa artikuleras och konstrueras i de olika talen. För att på ett tydligt sätt visualisera de fyra diskurstyperna kommer jag använda mig av följande tabell.

Resultaten kommer visas genom citat och hänvisningar till materialet. Citaten kommer att refereras på originalspråket engelska, detta för att inte tappa några underliggande meningar i översättningen.

Bioenvironmentalists	Market liberals
<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på jordens finita resurser och sköra ekosystem • 'Tragedy of the commons' • Ekonomisk tillväxt och globalisering orsaker till klimatkrisen - måste kontrolleras • Västerländsk konsumtion och befolkningsökningen största problemen • Naturvetenskaplig bas 	<ul style="list-style-type: none"> • Högt BNP/capita och ekonomisk tillväxt med miljöanpassning förutsättningar för hållbar utveckling • Globalisering och en öppen internationell marknad positiva faktorer • Klimatförändringarna ett problem som kan lösas med tekniska framsteg, investeringar, anpassning och samarbete • Stater ska endast fokusera på äganderätt och marknadsbaserade mekanismer
Social greens	Institutionalists
<ul style="list-style-type: none"> • Social problematik <-> miljöproblem • Ekonomisk globalisering och ojämlikhet hänger samman • Klimatkrisen beror på neokolonialism, patriarkala strukturer och kapitalism • Storskalig industri och västerländsk konsumtion tar slut på jordens finita resurser • Reform av det ekonomiska systemet • 'Think globally, act locally' 	<ul style="list-style-type: none"> • Betoning på ekonomisk tillväxt, globalisering, hållbar utveckling och teknologi • Vill ha starka, välfungerande globala institutioner och normer • Stater ska kunna förmedla och styra den globala politiska ekonomin • Oro för ojämlikhet mellan stater, befolkningsökning och knappa miljöresurser • Förmedling av resurser och teknologi från rika till fattiga delar av världen

Tabell 1. Clapp och Dauvergnés fyra idealtyper

Det andra steget är en jämförelse över tid där målet är att se hur diskurserna potentiellt har förändrats under den tio år långa tidsperioden materialet sträcker sig över. Genom att titta på vilken/vilka diskurser som står i hegemoni/är dominerande eller frånvarande inom diskursordningen under de olika tidsperioderna kan man se förändringen över tid och vilka idealtyper Maldivernas diskurs främst förhåller sig till.

I det tredje steget appliceras Faircloughs sociala praktik. Jag kommer här med hjälp av resultaten i steg ett och två undersöka vilken större struktur landets diskurs är en del av och om den diskursiva praktiken reproducerar eller omstrukturerar den nuvarande diskursordningen. Här kommer även Bernsteins teori om liberal environmentalism appliceras.

För att kunna identifiera huruvida de diskurstyper som är dominerande tillhör den liberala environmentalismens normkomplex eller inte kommer jag återigen ta hjälp av Clapp och Dauvergne. Då framförallt *market liberals* men även delar av *institutionalists* i hög grad har samma antaganden som Bernsteins teori gör jag bedömningen att den liberala environmentalismen kan identifieras med hjälp av dessa idealtyper. De delar som *institutionalists* delar med Bernsteins teori och *market liberals* är vikten av ekonomiskt tillväxt, hållbarhet globalisering samt teknologi och investeringar. De anser även att samarbete är vitalt men har en större tilltro till institutioner och regleringar än *market liberals* och Bernsteins liberal environmentalism. Därav kan endast delar av deras diskurs kopplas till normkomplexet.

Sammanfattningsvis kan alltså en dominans av *market liberals* samt vissa av grundantagandena inom *institutionalists* ses som en närvaro av den liberala environmentalismens normkomplex.

5 Analys

5.1 Steg ett: identifiering av diskurstyper

I detta steg kommer jag identifiera vilka diskurstyper som artikuleras inom de olika talen. Detta med hjälp av tabellen som presenterar Clapp och Dauvergnés idealtyper vilket här behandlas synonymt som Faircloughs diskurstyp. Analysen kommer även uppdelad utefter de tre tidsperioderna som materialet är indelat i.

5.1.1 Första perioden

Market liberals

I talet på Climate Vulnerable Forum talade President Nasheed om att Maldiverna ska klimatkompensera för luftfartsföroreningar fram till att ett klimatsmart flygbränsle tagits fram. Detta kan ses som ett exempel på en marknadsbaserad mekanism. Han talade även om att utveckla landets gröna ekonomi och fokusera på det som är bäst för landets ekonomiska intressen, något som även det kan kopplas till *market liberals* (Nasheed (2) 2009).

I citatet "After all, it is not carbon we want, but development" syftade President Nasheed till utveckling i symbios med minskade koldioxidutsläpp, en av grundantagandena inom *market liberals* diskurstyp (Nasheed (2) 2009). Detta kan även kopplas till citatet "The green economies...will capitalize on the new, green economy of the future" där man vidhåller det kapitalistiska systemet. (Nasheed (2) 2009).

På Slow Life Symposium förklarade även President Nasheed hur "low carbon development" samt "low carbon growth" genom investeringar i teknologi och förnybar energi är fullt möjligt och kan bidra till länders utveckling och ekonomiska tillväxt (Nasheed 2011).

På United Nations Conference on Sustainable development talade President Waheed om hur Maldiverna "...want not only to survive, but also to thrive." Han beskrev hur hållbar utveckling är vitalt i landets ekonomi och samhälle samt hur detta avspeglas i deras ekonomiska tillväxt och hållbara investeringar i deras viktigaste branscher turism och fiske. Han nämnde även vikten av partnerskap och samarbete för att uppnå deras gemensamma mål, en artikulering som starkt uppmuntras av *market liberals* (Waheed 2012).

Institutionalists

Under President Nasheeds tal på Copenhagen Climate Summit uttalades "if we are not able to come to an understanding during the course of next forty-eight hours, I'm afraid we might very well be doomed" (Nasheed (1) 2009). Detta visar på den tilltro som finns för internationella institutioner och deras makt, en klassisk artikulering för diskurstypen. Samma gäller det tal Nasheed höll på Climate Vulnerable Forum. Med uttalandet "Copenhagen is our date with destiny." hänvisade Nasheed återigen till vikten av internationella institutioners makt och förmåga att lösa klimatkrisen (Nasheed (2) 2009).

Genom att sammanföra ekonomiskt självintresse och klimatsmarta energilösningar menade Nasheed att ekonomisk tillväxt och hållbarhet kan gå hand i hand. Att Nasheed även här hänvisade till Maldivernas "Carbon Neutral Strategy", ett statligt policyprogram för att genomföra målen, kan kopplas till *institutionalists* diskurstyp där fler statliga interventioner är nödvändiga för att nå målen i tid (Nasheed (2) 2009).

I talet på Slow Life Symposium återfinns det fokus på utveckling och ekonomisk tillväxt. Detta genom citat som "We can find a low carbon development procedure, where we still end up getting the same thing through better technology and renewable energy." (Nasheed 2011).

Även antagandet att dåligt fungerande institutioner kan vara en av anledningarna till klimatkrisen återfinns här med den diskussion Nasheed förde kring UNFCCC och deras strategi för att komma fram till överenskommelser. När beslutet tas utefter den part som är villig att ge upp minst blir det enligt citat "an agreement about nothing" (Nasheed 2011) och institutionen blir ineffektiv och oviktig. Han betonade dock därefter att institutionens förbättrande är en del av lösningen. Detta genom bland annat citatet "I am sure we should be able to find other innovative ways of having carbon conversations or climate change conversations with other governments" (Nasheed 2011).

Nasheed avslutade talet med en diskussion om hur huruvida man kan skapa internationella lagar som förbjuder utsläpp av CO₂ istället för att hoppas på att de nuvarande internationella konventionerna ska räcka, detta som ett sätt att stärka de internationella institutionerna. Han nämnde även det egna landets mål att utöka sina klimatrelaterade policys såsom skatt och tullar på miljöskadliga varor, detta för att styra sitt lands konsumtion och produktion i rätt riktning (Nasheed 2011).

I President Waheeds tal på UN conference on Sustainable Development lades ett stort fokus på vikten av hållbar utveckling och Maldivernas internationella roll i att främja miljön i utvecklingsdiskursen. Med exempel på hur landets lyckades ta sig upp på från kategorin minst utvecklade länder samtidigt som det haft ett utvecklingsfokus visar återigen på en diskurs där hållbarhet och ekonomisk tillväxt går hand i hand (Waheed 2012).

Med citatet "A small island state like the Maldives cannot, on its own, secure the future we want" visar återigen på fokuset kring hjälp och samarbete från

rikare länder för att klara av klimatkrisen (Waheed 2012). Avslutningsvis betonas vikten av “the best of science and technology” samt “peaceful co-existence among all species while we address the need for economic development” för att kunna skapa ett nytt paradigm av hållbar utveckling, något som passar väl in med diskurstypens grundtankar (Waheed 2012).

Social greens

“Developed countries created the climate crisis”. Med detta citat startade President Nasheed sitt tal på Copenhagen Climate summit. En artikulering som kan kopplas till *social greens* syn på social och historisk ojämlikhet i klimatkampen (Nasheed (1) 2009). Han betonade även de rika ländernas ansvar att hjälpa till med fattigare länders klimatomställning. Med uttalanden som “I say to the industrialized world, you have the finances and much of the technology; please help us go green.” artikuleras *social greens* argument för den industrialiserade världens ansvar för alla länders klimatanpassning (Nasheed (1) 2009).

Han fortsatte sedan med att säga “Ladies and gentlemen, I believe that you should not ask others to do something you are not prepared to do yourself. The Maldives has pledged to become carbon neutral by 2020.” (Nasheed (1) 2009). Ett citat som kan kopplas till det diskurstypens syn på ‘Think globally, act locally’. Genom att agera lokalt kan man påverka internationellt. Detta kan även kopplas till referenser Nasheed gör till andra regioner i världen som tar sitt ansvar, som tex. Kalifornien.

Citatet ”To assume that climate change has anything to do with money, in my mind, is the height of arrogance.” refererar tillbaka till diskussionen kring möjligheten för framtida generationer att överleva och skapar därav tanken om jämlikhet även i ett framtidsperspektiv. Det talar även till misstron mot kapitalismen och de sociala problemen som uppkommit med klimatkrisen (Nasheed (1) 2009).

I talet på Climate vulnerable forum återkom diskursen kring att utvecklingsländer inte var med och skapade den klimatkris vi idag befinner oss i. Han talade även om ekonomisk ojämlikhet och hur utvecklade länder inte tar sitt ansvar i att hjälpa de utsatta nationerna ekonomiskt. Tex. genom citatet “The sums of money on offer are so low, it is like arriving at an earthquake zone with a dustpan and brush.” (Nasheed (2) 2009).

På Slow Life Symposium återkom den historiska orättvisan med citatet “...they should be paying back for what has happened to the atmosphere during the last centuries in the industrial world” (Nasheed 2011).

Citatet “Even if you are rich or if you are poor it doesn’t really matter. The amount of carbon emission to the atmosphere is still going to kill us” betonar dock samtidigt vikten av att alla måste ta sitt ansvar (Nasheed 2011).

Denna ojämlikhet på den internationella arenan återkommer i Waheeds tal med citat som ”I’m here because the survival and development of our children are inextricably linked to what happens in your countries” (Waheed 2012). Detta utökas med uttalanden som “millions of people would be denied the right to a livable

environment” och “Our children need answers. Their future, and the future of generations to come, is in our hands.” (Waheed 2012).

Bioenvironmentalists

Den del av *bioenvironmentalists* som främst presenteras i talen är fokuset på jordens finita resurser och behov av förändrade utsläppsmönster. Detta nämns flertalet gånger i samtliga tal med citat som “If we exceed more than 350 pp million of Carbon in the atmosphere, we are going to die” (Nasheed 2011) och “We cannot cut a deal with Mother Nature. We have to learn to live within the fixed planetary boundaries that nature has set. And it is increasingly clear that we are living way beyond those planetary means.” (Nasheed 2009).

I talet på Slow Life Symposium utvecklar Nasheed vikten av vetenskapen, en av grundpelarna för *bioenvironmentalists*. Detta med citat som “The science is clear and it’s sorted and I really don’t think that there is any debate that we further require on the certainty of the subject” samt “To my mind, whatever course of action we take must be based on the latest advice of climate scientists” (Nasheed 2011).

5.1.2 Andra perioden

Market liberals

Miljö och Energiministern Ibrahim talade på UN Climate change conference om Maldivernas klimat och utvecklingsamarbete. ”... we have made tremendous gains in our development and in efforts to combat climate change. Maldives was the third country to graduate from LDC status in 2011” (Ibrahim (2) 2016). Ett exempel på tillväxt och hållbarhet i symbios. Han nämnde även vikten av samarbete och utveckling med uttalandet ”genuin and durable South-South partnerships are instrumental in mobilizing the necessary human and financial resources, expertise, technology and knowledge (Ibrahim (2) 2016). Även detta är tydliga drag hos *market liberals*.

Vice Presidenten Abdulla Jahid gjorde liknande uttalanden med fokus på tillväxt och hållbarhet under sitt tal. Tex. “The Government of Maldives firmly believes in innovation and creativity to achieve sustainable development and economic growth.” (Jahid 2016). Man kan dock tolka ett större fokus på tillväxten med tex. uttalandet ”Just over two and a half years ago, the Government embarked on a solemn pledge to deliver unprecedented economic growth and social development, followed by a new era of prosperity to the people of the Maldives” eller “We have successfully navigated our way through often choppy seas and persistent head-winds to deliver rapid development to the Maldives” (Jahid 2016).

Talet fokuserade även mycket på öppnandet av ekonomin – ”We have taken bold decisions to open up the economy and liberalize the business environment.” (Jahid 2016).

Ibrahims andra tal under UN Climate Change Conference hade ett större fokus på finansiering och talade om hur utvecklingsländer ska kunna finansiera de klimatanpassningar som måste genomföras. Han la där ett större fokus på den privata sektorn och marknaden, en av huvudlösningarna för *market liberals*. Detta med citat som "...we recognize that mobilizing private finance for adaptation has a role in closing the adaptation finance gap at the global scale. Even at the national level, in the Maldives, we are taking measures to enhance our enabling environments to attract private climate finance. We are implementing a program with multilateral banks to enhance our policy environments to reduce risks for private sector to invest in clean energy" (Ibrahim (1) 2016).

Institutionalists

Under Toriq Ibrahims tal på UN Climate change Conference tog han upp det stöd landet fått av andra utvecklingsländer – "Infrastructure development and other important projects that we have undertaken in the Maldives were only made possible through concessional and other financing from developing countries" (Ibrahim (2) 2016). Detta som ett exempel på det förflyttande av resurser som *institutionalists* framhåller.

Han talade även om Agenda 2030 samt Parisavtalet som viktiga internationella avtal och institutioner som behöver både investeringar och samarbete för att kunna implementeras. "Both of these frameworks require all of us to take action, making the need for SouthSouth cooperation even more essential" (Ibrahim (2) 2016).

Det andra talet Ibrahim höll på UN Climate Change Conference kretsade mycket kring överföring av resurser och finansiering av klimatkrisen genom internationella institutioner, grundpelaren för *institutionalists*. Detta visas genom uttalanden som "...we consider that in efforts to improve the roadmap and in the broader discussion on scaling up resources under the Paris Agreement, we must take a measured and targeted approach that can track progress towards the balancing of adaptation and mitigation finance and ensuring that the most vulnerable countries get the assistance they need." (Ibrahim (1) 2016).

Social greens

I talet på UN Climate Change Conference talade Ibrahim om syd-syd samarbete och hur "South-South cooperation is effective because our friends from the global South have experience with the same challenges we face and are uniquely positioned to understand the support that is necessary to overcome these challenges." Detta kan antas vara en referens till de globala ojämlikheter som funnits mellan globala nord och globala syd (Ibrahim (2) 2016).

Bioenvironmentalists

Under denna tidsperiod kunde jag ej identifiera artikuleringar som kunde kopplas till diskurstypen bioenvironmentalists.

5.1.3 Tredje perioden

Market liberals

I talet på Climate Vulnerable Forum talade före detta Presidenten Nasheed om hur Maldiverna ska anpassa sig till klimatförändringarna. Med uttalanden såsom ”We will use the latest science and cultivation techniques to grow corals that can survive hotter and more acidic seas.” (Nasheed 2018) betonas vikten av teknik och människans förmåga att anpassa sig till förändrade förutsättningar, ett uttalande som kan kopplas till *market liberals* diskurstyp.

Därefter talade han om hur man skulle se till att få ner alla länders utsläpp, och kom till slutsatsen att istället för att dra ner CO2 utsläppen skulle fokusera på att investera i miljövänlig energi. Detta med uttalanden som ”We should ask the big emitters to invest so much into clean energy, they will stop investing in, and using, fossil fuels. We need to reframe what we are demanding: lets demand something positive, rather than demand something negative.” (Nasheed 2018). Ett annat tydligt exempel på *market liberals*, investera istället för att sätta regleringar.

Institutionalists

I talet på Climate Vulnerable Forum talade Nasheed om hur ”We need to work with nature, not against it.” (Nasheed 2018). Detta genom att använda dagens teknik för att skydda naturen samtidigt som man anpassar sig till klimatförändringarna, en lösning som framhålls av *institutionalists*.

Han talade även om vikten av att alla ska samarbeta under de globala institutioner och normer vi skapat för att kunna hejda klimatförändringarna. Detta bland annat genom uttalandet ”Next year, we will review our Nationally Determined Contribution under the Paris Agreement. We will play our part. I am heartened that other nations are planning similar things”. (Nasheed 2018) Trots detta var han dock tydlig med att institutionerna behöver förbättra sig när det gäller implementering och hanterandet av den kris vi står inför. Tex. genom citatet ”But almost 10 years since I was last at these climate negotiations, I must say, nothing much seems to have changed.” (Nasheed 2018).

Samma artikulering med kritik mot de globala institutionernas ineffektivitet återfinns i utrikesministern Abdulla Shahids tal med citat som ”And yet, during last January, twelve years after my initial message, I went back to the same forum, to repeat the same message. And I must say that, today, after several years, the prospects for our future are far worse than we imagined then.” (Shahid 2019). Trots detta är det dock tydligt att han har en fortsatt tilltro till institutioner såsom FNs betydelse för att lösa problemet. Citatet ”The Paris Agreement with the aim to combat climate change and to accelerate and intensify the actions and investments needed for its implementation, sent us some encouraging signals” visar på detta (Shahid 2019).

Fokuset på välfungerande globala institutioner och deras förmåga att överföra resurser och investeringar mellan länder utvecklades vidare under miljö och energiministern Hussain Rasheed Hassans tal på UN Climate Change

Conference. Detta med citat som ”Effective implementation of the Paris Agreement is contingent upon availability of additional, new and predictable financing.” samt “If we collectively failed to increase our investments in renewable energy and support for those most vulnerable to climate impacts, we may never be able to recover from this climate catastrophe at all.” (Hassan 2019).

Vikten av ett globalt ledarskap via institutioner och normer påvisades även med citat som ”As political leaders, it is our obligation to the people of the world, to ensure that we agree on concrete implementable actions that will overcome the climate catastrophe we are facing today” samt “We believe that the UNFCCC is the primary avenue for the international climate change regime. On this endeavor, our success depends on an open, transparent and inclusive process and ensuring that no one is left behind.” (Hassan 2019).

Social greens-

I talet på Climate Vulnerable Forum talade Nasheed om ojämlikheten i utsläppsgrad hos olika länder. Detta med artikuleringen “Half of the problem, is that we are still begging the big polluters to stop polluting on ethical grounds. But they are not listening to us” (Nasheed 2018). Att olika länder tar olika mycket ansvar och har olika förutsättningar att anpassa sig är ett av de största problemen inom klimatfrågan enligt *social greens*.

Den ekonomiska ojämlikheten belystes i miljö och energiministern Hassans tal. Han talade där om finansiering av klimatanpassningen och hur Maldiverna är beroende av ekonomiskt bistånd från andra länder. ”Small Islands like us are already paying immense resources of our own...in order to achieve our mitigation and adaptation targets... A third of our climate financing over the past four years has been loans. Only a third of our climate financing is from donor support.” (Hassan 2019).

I talet på Maldives Partnership Forum belyste även President Solih landets beroende av den globala marknaden och fluktuerande priser på bland annat olja som ett problem för att hantera klimatförändringarna. Detta med citat som ”With climate change has come an increasing number of costly and damaging natural disasters; our dependence on imported fossil fuel and food sources leave us at the mercy of fluctuating global supply and prices” (Solih 2019).

Bioenvironmentalists-

I talet på Climate Vulnerable Forum presenterade Nasheed ett antal vetenskapliga faktum för vad som måste göras för att stoppa klimatförändringarna i tid. Även uttalandet om hur ekosystemen måste räddas i första hand med hjälp av vetenskapen är ett exempel på detta. ”We need to pool our best marine ecologists, innovators and engineers to come up with ways to save coral reefs. We must not allow these crucial eco-systems to go extinct.” (Nasheed 2018).

Nasheed valde även att använda sig av artikuleringar som belyste allvaret i den kris vi befinner oss i. Något som är vanligt för diskurstypen. Detta med uttalanden som “If we come together on the basis of the emergency facing us, we

can do it. Every country at this summit will have hell to pay if we don't" (Nasheed 2018). Dessa artikuleringar går även att återfinna i Hassans tal med citat som "We are living through a climate emergency" (Hassan 2019).

De begränsade naturresurser som *bioenvironmentalists* starkt betonar belystes av President Solih i talet på Maldives Partnership forum. Detta med artikuleringar såsom "... in the age of the anthropocene, the world and the Maldives is learning that we cannot sacrifice our natural foundations for short term developmental gains" (Solih 2019). Även det faktum att det inte finns tid att vänta in och att drastiska åtgärder måste vidtas för att lösa klimatkrisen påvisades med citat som "Let me just say this. WE DO NOT HAVE TIME. For countries like the Maldives, we simply do not have the luxury of waiting and hoping. The science is clear" (Solih 2019).

5.2 Steg två: jämförelse över tid

Detta steget ämnar till att undersöka vilka diskurstyper som är dominerande/konkurrerar inom diskursordningen under de olika tidsperioderna samt hur dessa relationer har förändrats över tid. Den första delen kommer beskriva de tre tidsperioderna var för sig för att identifiera vilken/vilka diskurstyper som är dominerande inom varje period. Den andra delen kommer sedan vara en jämförelse över tid för att undersöka huruvida diskursordningen förändrats och vilka diskurstyper som konkurrerat ut eller förändrat diskursordningens sammansättning över tid.

5.2.1 Första perioden

Efter att ha undersökt och kategoriserat de fyra tal som valts ut för den första tidsperioden dras slutsatsen att alla fyra diskurstyper är närvarande i talen men i olika grad. *Market liberals* diskurstyp artikuleras med hjälp av formuleringar om gröna ekonomier, ekonomisk tillväxt och marknadsbaserade mekanismer. *Institutionalists* diskurstyp framhävs med hållbar utveckling men framför allt det ansvar globala institutioner har för att lösa klimatkrisen. Detta artikuleras både med citat om vikten av samarbete, utökade policys och resursöverföring mellan länder men även med kritik och viljan att förbättra de institutioner som redan arbetar med frågorna. *Social greens* som diskurstyp kunde identifieras med uttalanden om den historiska ojämlikheten av utveckling och utsläppsgrad mellan industrialiserade och utvecklingsländer. Även resurstillgång för framtida generationer tas upp här. Avslutningsvis artikuleras *bioenvironmentalists* diskurstyp genom fokus på vetenskapliga fakta och jordens finita resurser samt respekten för detta.

Den diskurstyp som framförallt framhävs och används under denna tidsperiod tolkar jag vara *institutionalists*. Dess gemensamma drag med *market liberals* kan visa på en symbios mellan dessa men framhävandet av globala institutioner och policys visar ändå på en mer dominerande institutionell diskurs.

Artikuleringarna från *social greens* och *bioenvironmentalists* används som exempel för att belysa orättvisan och allvaret i krisen men betoningen på lösningar och huvudargument ligger tydligt hos *institutionalists*.

5.2.2 Andra perioden

I den andra periodens tre tal identifierades tre av fyra diskurstyper. *Market liberals* artikulerades genom fokus på Maldivernas ekonomiska tillväxt och utveckling samt den positiva bilden av öppna marknader och den privata sektorn som positiva faktorer för klimatanpassning. Diskurstypen *institutionalists* visas genom diskussioner om resursöverföring mellan rika till fattiga länder samt starka globala institutioner. *Social greens* identifierades i artikuleringar om historiskt ojämlikhet kopplad till nord-syd och kolonialism samt en diskussion om en potentiell reform av det ekonomiska systemet för att få det mer jämlikt. *Bioenvironmentalism* som diskurstyp gick inte att identifiera.

Sammanfattningsvis gör jag tolkningen att det här finns två diskurstyper som konkurrerar om dominansen, *market liberals* och *institutionalists*. De båda delar samma grundtanke om ekonomisk tillväxt och hållbarhet men man kan se en blandning av lösningar i de utvalda talen. Både marknadsorienterade lösningar och stärkta institutioner presenteras inom samma utvecklings och tillväxtdiskurs och det är svårt att avgöra vilken som är dominerande.

5.2.3 Tredje perioden

I den tredje perioden kunde jag identifiera alla fyra diskurstyper. Diskurstypen *market liberals* artikuleras genom fokus på att investera i teknik och anpassning till klimatförändringar. Istället för att fokusera på begränsningar ska man uppmuntra till investeringar i klimatvänliga teknologier. *Institutionalists* som diskurstyp artikuleras genom diskussioner om vikten av globala institutioner, dess problematik och hur de ska användas som verktyg för att lösa krisen. Överföringen av resurser mellan länder betonades samt politiska ledares ansvar att ta krisen på allvar. *Social greens* artikulerades genom betoningen på ojämlikheten i dagens ekonomiska system med olika resurstillgång samt länders beroende av den globaliserade ekonomins fluktuerande priser. *Bioenvironmentalism* som diskurstyp framträdde genom uttalanden om vetenskaplig fakta som underlag för att belägga det faktum att krisen sker just nu och kräver akuta åtgärder för att lösas i tid.

Den diskurs som dominerar den tredje tidsperioden tolkar jag vara *institutionalists*. Globala institutioner, överföring av resurser samt teknologi och investeringar ses i dessa tal som dominerande lösningar på problemet något som är klassisk artikuleringar framförallt för *institutionalists*. Trots den kritik som presenteras genom artikuleringar kopplade till *bionenvironmentalism* samt *social greens* är det ändå tydligt att lösningarna kretsade kring *institutionalists* och deras diskurs. Även *market liberals* positiva syn på investeringar kan delvis kopplas till detta.

5.2.4 Diskursiva förändringar i diskursordningen

Efter att ha identifierat de olika diskurstypernas närvaro under olika tidsperioder kan man se hur diskursordningens sammansättning och konkurrerande diskurstyper förändrat under det senaste decenniet. En första slutsats man kan dra är att den diskurstyp som dominerar under i stort sett hela tidsperioden är *institutionalists*. Även om den första och andra perioden har en relativt jämn konkurrens mellan *institutionalists* och *market liberals* är ändå de grundläggande artikuleringar som diskurstypen innehåller närvarande i stort sett alla tal. Resursöverföring, hållbar utveckling och välfungerande starka globala institutioners kan tolkas som de viktigaste lösningarna inom Maldivernas diskurs under alla tre perioder.

Något man också kan identifiera är en förändring av fokus och dominans inom de andra tre diskurstyperna. *Market liberals* har identifierats under alla tre perioder men har fått ta mer plats under framförallt den andra men även tredje perioden. Fokuset på marknaden i den andra perioden jämfört med den första är markant och visar på hur *market liberals* diskurs tar mer plats inom diskursordningen. Under tredje perioden förändras diskursen inom diskurstypen för att användas som en metod att få industrialiserade länder att ta sitt ansvar. Genom att gå från en institutionalistisk syn på regleringar för utsläpp och internationella policys artikuleras istället idén om att investeringar i klimatvänlig teknologi kan få rika länder att engagera sig mer aktivt i klimatförändringarna. Detta är ett tydligt hopp från en mer reglerad till en mer marknadsliberal diskurs inom diskursordningen.

Social greens var under den första perioden framförallt närvarande under diskursen kring de industrialiserade ländernas ansvar för den klimatkris dagens utvecklingsländer blir offer för. Denna diskurs är delvis närvarande även under de andra två perioderna men förändras gradvis till att få mer fokus på ekonomisk ojämlikhet, globalisering och alla länders, inte bara industrialiserade länders, ansvar för framtida generationer möjlighet att överleva. Man kan tolka detta som att fokus går från vissa länders ansvar att lösa krisen till alla länders ansvar oavsett historiska eller nuvarande orättvisor. Detta tillsammans med ett större fokus på framtida generationers förutsättningar.

Bioenvironmentalism som diskurstyp är endast närvarande i den första och tredje tidsperioden och artikuleras då på något olika sätt. Båda tidsperioderna karaktäriseras av fokus på vetenskapliga fakta som belägg för politisk förändring. Den första perioden fokuserar dock mer på jordens finita resurser och den tredje mer på den akuta kris jordens klimat befinner sig i.

Sammanfattningsvis kan man se att vissa förändringar har skett inom Maldivernas diskursordning på den internationella arenan men att den dominerande diskurstypen hela tiden tillhört *institutionalists*. Miljöanpassningar artikulerades inte i något tal som en motsättning till ekonomisk tillväxt vilket gör att grundförutsättningarna till Maldivernas diskurs hela tiden baserats på *institutionalists* och *market liberals* grundantaganden. Artikuleringar kopplade till *social greens* och *bioenvironmentalism* har varit närvarande men inte presenterats som lösningar till klimatkrisen utan snarare som argument för att motivera de andra

diskurstypernas lösningsorienterade argument. Diskursordningens sammansättning har alltså förändrats under den undersökta perioden men diskurstypen *institutionalists* har hela tiden varit dominerande.

5.3 Steg tre: social praktik

Faircloughs sociala praktik som tidigare nämnt syftar till att undersöka de större strukturer som diskursordningen påverkar eller påverkas av. Steget är till för att se om den diskursiva praktiken jag undersökt i steg ett och två av analysen reproducerar eller omstrukturerar diskursordningen och de omkringliggande strukturerna. Detta med hjälp av Faircloughs teoretiska ramverk samt Bernsteins liberala environmentalism.

Som beskrivit i operationaliseringen och teorikapitlet har jag i detta arbete valt att behandla diskurstyperna *market liberals* och delar av *institutionalists* som exempel på närvaron av Bernsteins liberala environmentalism och normkomplex. Efter att ha genomfört de två första stegen av analysen kunde jag dra slutsatsen att den dominerande diskurstypen under hela den undersökta perioden varit just *institutionalists*. Denna diskurstyp tillsammans med *market liberals* idéer har genomgående artikulats som lösningar på klimatfrågan. Jag drar här slutsatsen att det normkomplex innehållande artikuleringar om ekonomisk tillväxt, hållbarhet och fria marknader som Bernstein hävdar dominerar den internationella miljöpolitiken har påverkat även Maldiverna. Det faktum att diskursen ändrats till att bli mer liberal, öppen och marknadsfokuserad det senaste decenniet stämmer väl in både på anpassning till strukturen/normkomplexet men även till den utvecklingsfokuserade politik landet valt att skifta till de senaste åren.

Trots att den liberala environmentalismen delvis styr Maldivernas diskurs på den internationella arenan kan man dock även tolka att vissa delar av diskursen istället försöker omstrukturera och förändra det liberala fokuset. Detta genom artikuleringar från både *institutionalists*, *bioenvironmentalists* samt *social greens* diskurstyper. Uttalanden kring akuta åtgärder, ekonomisk och social jämlikhet samt medvetenheten om jorden finita resurser kan ses som försök att trotsa den liberala diskursen och försöka få in mer kritiska perspektiv. Även den del av *institutionalists* som betonar starka globala institutioner, regleringar och resursöverföring är exempel på detta. Dock är kapitalismen, tillväxten och hållbar utveckling fortfarande mycket närvarande och visar på hur förslag för att vara internationellt legitima måste hållas inom den liberala environmentalismens normkomplex. Detta kan förklara hur till och med President Nasheed, som i den första perioden artikulade flertalet kritiska ståndpunkter samt reform och begränsningsorienterade lösningar istället under den sista perioden framhöll *market liberals* syn kring investeringar och öppna marknader som lösning på klimatkrisen. För att kunna få igenom sina idéer anpassade Nasheed sig till de omkringliggande strukturerna och försökte inte längre lika radikalt reformera diskursen.

Den liberala environmentalismen kan alltså i slutändan tolkas som en av de strukturer som konstruerat Maldivernas internationella miljödiskurs samt varit bidragande till den omstrukturerering av diskursordningen som skett det senaste decenniet. Dess syn på tillväxt, globalisering, hållbar utveckling och marknaden är tydlig och genomsyrar landets diskurs även om den i en viss mån konkurrerar med *institutionalists* tankar kring starka institutioner och inte enbart marknadsbaserat samarbete.

6 Avslutning

6.1 Slutsats

Denna uppsats ämnade att undersöka vilka diskursiva förändringar som skett inom Maldivernas internationella klimatkurs det senaste decenniet samt i vilken utsträckning dessa förändringar är inbäddade i en bredare struktur. Detta med hjälp av Faircloughs kritiska diskursanalys, Clapp och Dauvergnés inramningar av klimatfrågan samt Bernstein liberala environmentalism.

Den slutsats som kan dras efter genomförd analys är att diskursordningens sammansättning har förändrats under den undersökta perioden men att den dominerande diskurstypen hela tiden varit *institutionalists*. Tillsammans med *market liberals* har dessa två diskurstyper dominerat den lösningsorienterade diskursen samtidigt som artikuleringar från *social greens* samt *bioenvironmentalism* närvarat men mer formulerats som ett kritiskt än lösningsorienterat perspektiv. Den diskursiva hegemonin har legat hos *institutionalists* med tillväxt, hållbar utveckling samt samarbete och starka institutioner i fokus. Detta har även kopplats samman med den liberala environmentalismens normkomplex som tolkades vara en styrande struktur inom den internationella miljöpolitiken även för Maldiverna.

6.2 Begränsningar och vidare forskning

Efter genomförd analys är det viktigt att begrunda de begränsningar som arbetets utformning gjort för resultatet. Att använda Clapp och Dauvergnés fyra förhållningssätt som idealtyper gav en möjlighet till att identifiera de olika diskurstyper som konkurrerade inom Maldivernas klimatkurs. Det är dock viktigt att beakta det faktum att eventuella diskurser kan ha fallit utanför på grund av denna avgränsning. Användandet av andra idealtyper eller indelningar hade kunnat ta fram alternativa diskurser och därav ett annorlunda resultat. En annan reflektion kring resultatet gällde idealtypen *institutionalists* och dess bredd av antaganden. Då denna idealtyp innehåller artikuleringar tillhörande både *market liberals* idealtyp och Bernsteins liberala environmentalism samtidigt som den betonar andra antaganden som inte tillhör dessa kan det vara problematiskt att på

ett tillfredställande sätt identifiera och analysera detta. Jag anser dock att jag genom operationaliseringen samt motiveringen av min analys lyckats identifiera och analysera relevanta delar av idealtypen. En utökad studie hade dock potentiellt kunnat delat upp *institutionalists* i två delar, en marknads, tillväxtbaserad och en institutionell styrningsbaserad, detta för att tydligare visa bredden på idealtypen och se vilken del av den som är dominerande.

Vidare forskning på området hade även kunnat inkludera en större mängd tal från olika politiska ledare, detta för att få en mer generell bild av landets diskurs samt för att se huruvida den varierar mellan olika sektorer. Detta tillsammans med en utförligare användning av Faircloughs lingvistiska analys hade gett ett djupare och mer generaliserbart resultat. Att även göra analyser på andra liknande stater till Maldiverna hade kunnat undersöka om diskursordningen och den sociala praktiken går att hitta även inom andra länders diskurser. Jag uppmuntrar därför till kumulativ forskning inom ämnet. Detta för att få en klarare bild av den internationella klimatpolitikens diskursordning och hur världens ledare väljer att ta sig an och formulera sig kring de klimatförändringar som kommer präglade vår existens i all framtid.

7 Referenser

- BBC, 2019, "Abdulla Yameen: Maldives ex-leader convicted of money laundering", *BBC News*, Nyhetsartikel. 2019-11-28.
<https://www.bbc.com/news/world-asia-50590921> Hämtdatum: 2020-03-31.
- Bernstein, Steven, 2015. "Liberal environmentalism and governance norms" in Pattberg, Philipp H- Zelli, Fariborz (eds.) *Encyclopedia of Global Environmental Governance and Politics*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Ltd, s. 45-52.
- Clapp, Jennifer, Dauvergne, Peter, 2005, *Paths to a Green World - The Political Economy of the Global Environment*. 1 uppl. Hong Kong: The MIT Press
- Countrywatch, 2020, *Maldives Country Review*, [Elektronisk] Hämtdatum: 2020-03-31.
- Gossman, Patricia, 2019. *Reckless Development Worsens Maldives' Environmental Crisis* [Elektronisk]
<https://www.hrw.org/news/2019/12/13/reckless-development-worsens-maldives-environmental-crisis> Hämtdatum: 2020-03-31
- Hirsch, Eric, 2015. "It won't be any good to have democracy if we don't have a country": Climate change and the politics of synecdoche in the Maldives", *Global Environmental Change*, vol. 35, nr. 11, s. 190-198.
- Ibrahim, Toriq, (1) 2016. *Remarks by H.E. Mr. Thoriq Ibrahim, Minister of Environment and Energy, Maldives*
https://unfccc.int/sites/default/files/remarks_thoriq_ibrahim_track_2.pdf
Hämtdatum: 2020-03-15.
- Ibrahim, Toriq, (2) 2016. *Addressing Climate Change and Achieving Sustainable Development in Developing Countries: The Role of South-South Cooperation*
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2016/11/3.1-Statement-south-south.pdf> Hämtdatum: 2020-03-16.
- Jihad, Abdullah, 2016. *Speech by His Excellency Abdullah Jihad , Vice President of the Republic of Maldives, at the Leaders' Summit of the International Conference on Blue Ocean Strategy: Transforming Nations through Creativity and Innovation* <https://presidency.gov.mv/Press/Article/17120> Hämtdatum: 2020-04-20.
- Kothari, Uma, 2014. "Political discourses of climate change and migration: resettlement policies in the Maldives", *The Geographical Journal*, vol. 180, nr. 2, s. 130-140.
- Nasheed, Mohamed, (1) 2009 . *Voices from Small Island States: Maldives President Mohamed Nasheed, a Tuvaluan Delegate and a Youth Activist from the Solomon Island*. [Elektronisk]

- https://www.democracynow.org/2009/12/17/voices_from_the_island_states_maldives Hämtdatum: 2020-03-15.
- Nasheed, Mohamed, (2) 2009. *Address by His Excellency President Nasheed at the Climate Vulnerable Forum*. [Elektronisk] <https://presidency.gov.mv/Press/Article/1774> Hämtdatum: 2020-03-13.
- Nasheed, Mohamed, 2018. *We are not prepared to die*. [Elektronisk] <https://thecvf.org/nasheed-we-are-not-prepared-to-die/> Hämtdatum: 2020-03-12 .
- Nasheed, Mohamed, 2011. *Speech by His Excellency Mohamed Nasheed, President of the Republic of Maldives, At Slow Life Symposium* <https://presidency.gov.mv/Press/Article/6195> Hämtdatum: 2020-03-16.
- Rasheed Hassan, Hussain, 2019. *High level opening statement*. [Elektronisk] https://unfccc.int/sites/default/files/resource/MALDIVES_cop25cmp15cma2_HLS_EN.pdf Hämtdatum: 2020-03-12.
- Scheyvens, Regina, 2011. "The challenge of sustainable tourism development in the Maldives: Understanding the social and political dimensions of sustainability", *Asia Pacific Viewpoint*, vol. 52, nr. 2, s. 148-164.
- Shahid, Abdulla, 2019. *Keynote Speech by His Excellency Abdulla Shahid, Minister of Foreign Affairs of the Republic of Maldives, at the Berlin Climate Change and Security Conference Addressing "Climate Change and Displacements"* [Elektronisk] <https://www.foreign.gov.mv/index.php/en/mediacentre/speeches/5045-keynote-speech-by-his-excellency-abdulla-shahid,-minister-of-foreign-affairs-of-the-republic-of-maldives,-at-the-berlin-climate-change-and-security-conference-addressing-%E2%80%9Cclimate-change-and-displacements%E2%80%9D> Hämtdatum: 2020-04-20.
- Solih, Ibrahim, Mohamed, 2019. *Opening Remarks by His Excellency Ibrahim Mohamed Solih, President of the Republic of Maldives at the Maldives Partnership Forum*. [Elektronisk] <https://presidency.gov.mv/Press/Article/21304> Hämtdatum: 2020-03-12.
- Vidal, John, 2017. *'We need development': Maldives switches focus from climate threat to mass tourism* [Elektronisk] <https://www.theguardian.com/environment/2017/mar/03/maldives-plan-to-embrace-mass-tourism-sparks-criticism-and-outrage> Hämtdatum: 2020-03-31.
- Waheed, Mohamed, 2012. *President Dr Mohamed Waheed's statement at the 1st Plenary Meeting at Rio+20, United Nations Conference on Sustainable Development* [Elektronisk] <https://presidency.gov.mv/Press/Article/7556> Hämtdatum: 2020-04-20.
- Winther Jørgensen, Marianne - Phillips, Louise, 2000. *Diskursanalys som teori och metod*. 1 uppl. Lund: Studentlitteratur.